

06.09.2023

Asia/4

§ 43 Talousarvion toteutumisennuste 2/2023

HEL 2023-004472 T 02 02 01

Esitys

Johtokunta merkitsi tiedoksi liitteenä olevan liikenneliikelaitoksen talousarvion toteutumisennusteen 2/2023.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen 12.12.2022 antamien vuoden 2023 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan talousarvion toteutumisennuste laaditaan vuonna 2023 kolme kertaa. Keskushallinnon, toimialojen ja liikelaitosten on saatettava talousarvion toteutumisennuste myös lauta- tai johtokuntansa tietoon.

Liitteenä on kaupunginkansliaan 16.8.2023 mennessä toimitettu liikenneliikelaitoksen (HKL) talousarvion toteutumisennuste 2/2023, jossa ennustetta on verrattu kaupunginvaltuuston 23.11.2022 hyväksymään talousarvioon 2023. Esityslistalla on kuvattu talousarvion toteutumisennustetta verrattuna HKL:n johtokunnan 19.12.2022, 85 §, hyväksymään tulosbudjettiin.

Yleistä

Metron matkustajamäärien toteuma on ollut heinäkuun loppuun mennessä noin 16 % edellisvuotta korkeampi. Matkustajamäärien kehittämiseen on vaikuttanut myös metron Matinkylä - Kivenlahti - osuuden

käyttöönotto viime vuoden lopulla. Matkustajamäärät ovat edelleen noin 14 % koronaa edeltävää aikaa alhaisempia. Kehitys noudattaa pääsääntöisesti koko HSL-alueen joukkoliikenteen matkustajamäärien kehitystä.

Metroliikenteen liikennesuoritteita arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota vähemmän. Alkuvuonna metroliikenteen liikennetarjonta on ollut talousarviovaiheessa suunniteltua supistetumpi, mutta talviliikenteessä 2023 siirrytään osittain 3 minuutin vuorovälistä 2,5 minuutin vuoroväliin. Helsingin seudun liikenne (HSL)-kuntayhtymän tilauksen mukaisesti ajetaan jatkossa maanantaisin ja perjantaisin harvennettua arkiliikennettä, jolla vastataan koronapandemian vauhdittamaan etätyön yleistymiseen. Kuljettajatilanne on parantunut keväällä ja kesällä valmistuneiden uusien kuljettajien myötä. Metroliikenteen operointia HKL:lle tuottava Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenneyhtiö) jatkaa täydentävien kuljettajakurssien järjestämistä.

Metrojunakaluston osalta M100-sarjan peruskorjaus on valmistunut. M200-sarjan junien peruskorjaus etenee ja kestää ensi vuoden syksyyn. Peruskorjauksella mahdollistetaan M100- ja M200-junien liikennöinti 2030-luvulle saakka. Metrovarikon kaluston vara- ja vaihtosatuotannon käyttöön tulevan laajennusosan toteutuksen valmistelu etenee mahdollistaen tulevaisuudessa kunnossapidon suoritemäärien kustannustehokkaan kasvattamisen. Varaosa- ja materiaalityöiden pidentyneet toimitusajat vaativat paikoin erityistä seuranta- ja huomiota.

Helsingin kaupunginvaltuustossa vuoden 2022 lopussa hyväksytyn metron junakulunvalvontajärjestelmän uusimishankkeen (METKA) hankintaprosessi on käynnistynyt kestäen noin puolitoista vuotta.

Yleinen kustannustason nousu ja HSL:n taloustilanteen haasteellisuus ovat edelleen korostetussa seurannassa investointeihin liittyen. Viimeaikaisten markkinatilanteen muutosten aiheuttama epävarmuus laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien investointien toteuttamisessa jatkuu. Punos -hanketta valmistellut konsortio ilmoitti alkuvuodesta luopuvansa Helsingin Itäkeskuksen bussiterminaalin paikalle suunnitellun Jokerikorttelin toteuttamisesta.

Hakaniemen metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin ja lippuhallin sekä Sörnäisten metroaseman sisäänkäyntien, lippuhallin ja kävelytunnelien perusparannusten viimeistelytyöt jatkuvat syksyyn 2023.

Talousarvion sitovat tavoitteet

Liikenneliikelaitoksella on kolme sitovaa toiminnan tavoitetta ja tavoitteita kuvaavaa mittaria vuodelle 2023:

- HKL:n talous pysyy tasapainossa
 - Tilikauden tulos on vähintään nolla
- Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta
 - Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa 4,11
- Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta
 - Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdoistä 99,85 %

Sitovista tavoitteista asiakastyytyväisyystavoitteen ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti. Luotettavuustavoitteen ei arvioida toteutuvan alkuvuoden alhaisen toteuman vuoksi. Taloustavoitteen osalta tilikauden tulosenuste on hieman tavoitetta huonompi.

Liikennöinnin luotettavuus on positiivisella kehitysuralla ja toisessa kvartaalissa luotettavuus ylitti sille asetetun tavoitetason. Alkuvuoden alhainen toteuma edellyttäisi kuitenkin loppuvuonna huomattavan korkeaa luotettavuustasoa, minkä saavuttamista ei pidetä todennäköisenä. Jo toteutetut kuljettajakurssit ovat parantaneet kuljettajatilannetta.

Tilikauden tulostavoite ei ole toteutumassa. Tilikauden tulosenuste (ennen poistoeroja) on -0,3 milj. euroa. Tuloksen jääminen budjetoidusta johtuu metroliiikenteen liikennöintisopimuksen kannattavuuden heikkenemisestä.

Käyttötalous (vertailu tulosbudjettiin)

Liikevaihto 157,9 milj. euroa on budjetin tasolla. Liikevaihdon eristä kaupungin tuki on ennusteessa 12,3 milj. euroa eli 6,4 milj. euroa budjetoitua suurempi. Tukea nostaa budjetoidusta erityisesti korkotason nousu. Myös Kampin metroaseman läntisen sisäänkäynnin uudelleenrakentamiseen liittyvä liukuportaan alaskirjaus 1,2 milj. euroa on huomioitu kaupungin tuen ennusteessa. Liukuportaan alaskirjauksen johdosta HKL:n johtokunta on hakenut ylitysoikeutta kaupungin suoraan tukeen (9.3.2023, § 13). Rahoituskulujen kehittymistä seurataan ja talousarvion sitovalle kohdalle 3 10 06 (Tuki HKL-liikelaitokselle) varaudutaan hakemaan ylitysoikeutta.

Metron liikennöintikorvaustulojen ennuste on 60,8 milj. euroa eli 2,4 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Sähkön hinta on toteutumassa matalampana kuin budjetissa ennakoitiin, ja tämä vaikuttaa myös tuloihin, koska korvausten yksikköhintojen indeksimuutos on jäämässä odotettua pienemmäksi.

06.09.2023

Muista liikevaihdon eristä myös HSL:ltä laskutettavan infrakorvauksen arvioidaan jäävän budjetoitua pienemmäksi. Sähkön ja lämmityksen kustannukset ovat toteutumassa budjetoitua pienempinä ja tämä vaikuttaa myös laskutukseen HSL:ltä.

Menoissa suurin erä on alihankintamenot Kaupunkiliikenneyhtiöltä 110,6 milj. euroa. Alihankintamenoja on toteutumassa 3,3 milj. euroa budjetoitua vähemmän, suurimpana syynä ennustettu sähkö- ja lämmitysmenojen toteutuminen budjetoitua pienempänä.

Poistoja ennustetaan toteutuvan 32,9 milj. euroa eli 2,2 milj. euroa budjettia enemmän. Isoin muutos budjettiin on Kampin metroaseman peruskorjauksen yhteydessä tehtävä liukuportaan alaskirjaus, joka nostaa vuoden 2023 poistoennustetta.

Korkokuluja on toteutumassa 12,0 milj. euroa eli 3,7 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Tilikauden tulos ennen varausten muutoksia on -0,3 milj. euroa eli -1,1 milj. euroa budjetoitua huonompi. Metron liikennöintikorvaussopimuksen kannattavuus on jäämässä budjetoitua heikommaksi.

Investoinnit

Vuoden 2023 investointiennuste on 45,5 milj. euroa, joka on 29,5 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Yleisen kiinteistömarkkinatilanteen epävarmuuden lisäksi investointien toteuttamista ovat viivästyttäneet mm. puutteelliset lähtötiedot ja yhteensovitus liittyvien hankkeiden kanssa. Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen ja Länsimäentien metrosillan peruskorjaamisen on todettu vaativan metron liikennekatkoa. Liikennekatkot on tarkoitus ajoittaa kesälle 2024. Liikennekatkot pyritään hyödyntämään täysimääräisesti ja tämän johdosta myös mm. Kontulan metroaseman peruskorjaaminen siirretään vuodelle 2024.

Suurimmat investoinnit ovat Hakaniemen metroaseman pohjoisosan peruskorjaus 4,9 milj. euroa, Sörnäisten metroaseman peruskorjaus 4,1 milj. euroa, Hakaniemen metron sähkönsyöttöaseman uusiminen 3,9 milj. euroa ja M100-metrojunien peruskorjaus 2,9 milj. euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

06.09.2023

Asia/4

Liitteet

1 Liite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 15.05.2023 § 26

HEL 2023-004472 T 02 02 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi liitteenä olevan liikenneliikelaitoksen talousarvion toteutumisennusteen 1/2023.

14.04.2023 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi